

invArena.cz, 23. 3. 2015

Naučit se znovu chodit? Chce to trpělivost, pevnou vůli, odhodlání a virtuální realitu

 BŘEZEN 23, 2015 DENÍKY 0 DISKUSE

Rehabilitační klinika Malvazinky je jedním z nejmodernějších zařízení v Česku. Ročně vrátí do života desítky lidí, kteří přišli o končetinu

Praha – Chodím, tedy jsem? Otázka která nikdy nepadne. Odpověď, která se musí prožít.

Radek Berky poskočil na trampolíně a opět přistál na pevné zemi. Trochu zavrával. Sebevědomé počínání černovlasého muže na překážkové dráze sklízí uznalé pohledy. Učí se totiž znovu chodit. Před rokem a půl přišel vlakvedoucí z Kralup nad Vltavou o nohu. Jedno mizerné zakopnutí ... a tvrdý pád pod vagón.

S protézou teď kráčí, hopsá, balancuje a usmívá se. Tátovi malého školáka ani nic jiného nezbývá. Deprese si sice prožil, ale musí fungovat, teď prý hlavně pro svou rodinu. „Největší strach jsem měl, že na tu stranu, kde mi chybí noha, přepadnu,“ popisuje lehce zadýchaný své první krůčky v tělocvičně Rehabilitační kliniky Malvazinky. „Ale člověk se to prostě naučí, nevím, jak to přesně vysvětlit,“ dodává a postupuje k dalším nástrahám rehabilitačního drilu.

S „detektivním pátráním“ po ztracených pohybech tady v Malvazinkách začínají poměrně brzy, prakticky ihned po amputaci. „Všechny potřebné kroky je třeba zahájit ihned, jakmile to zdravotní stav pacienta dovolí. Ztráta dolní končetiny je velmi významný zásah do celé stability těla. Bezprostředně po operaci by měl člověk začít pracovat na své kondici,“ upřesňuje primář místního rehabilitačního oddělení Libor Musil.

invArena.cz, 23. 3. 2015

Jedním z jeho „svěřenců“ je právě Radek Berky, který berle odhodil do kouta už čtvrtý den. Prošel si stejnou léčbou jako ostatní pacienti. Například předprotetickou terapií, která se věnuje péči o pahýl, otok, jizvu a tvar pahýlu. Musel posílit zbývající končetinu nebo bandážovat pahýl. Všechno zvládl. Po roce a půl může motivovat čerstvé členy terapeutické skupiny.

Malvazinkami projde ročně přibližně stovka pacientů. Podle fyzioterapeutky Hany Kohoutové potřebují na zvládnutí chůze bez opory přibližně měsíc. „Celkový program je časově náročný, ale přináší výsledky. Pacienti zpravidla denně rehabilitují po dobu tří až čtyř týdnů,“ poznamenává fyzioterapeutka, která se na klinice specializuje na programy pro pacienty po amputaci dolní končetiny.

Na cestě plné kroků, skoků a pádů využívají moderně vybavené kliniky celou řadu pomůcek, které náročný proces zefektivňují. Jednou z možností je využívání virtuální reality. „Senzory snímají konkrétní pohyb, přičemž pacient plní úkol. De facto se jedná o virtuální hru,“ nastiňuje primář Libor Musil. Procvičovaný pohyb není samoučelný a pacient je podvědomě více motivován.

Kvalitního terapeuta však sebelepší stroj nenahradí. Každý člověk má totiž své specifické potřeby a chybějící pravá ruka je něco jiného pro praváka, leváka, sportovce nebo písáku. Rehabilitace je tak o nalezení rovnováhy v tom nejširším slova smyslu. „Klademe důraz na to, aby se lidé léčili s určitým cílem návratu domů a do zaměstnání. Zdravotnická péče se dříve soustředila především na akutní péči, ale méně se řešilo, co s pacientem dál,“ doplňuje Libor Musil. Stále však máme co dohánět.

Radek Berky se již k práci u dráhy nevrátí. Chce se naplno věnovat rodině. Rád by se také pustil do sportování, ale stejně jako u mnoha jiných lidí s podobným osudem, bez sponzora to asi nepůjde. Vždyť jen technologicky dokonalejší umělá protéza vyjde na sedm set tisíc korun. A to je pro člověka odkázaného na invalidní důchod takřka nereálný sen.

invArena.cz, 23. 3. 2015

Rehabilitační hodina na Malvazinkách skončila. Na tvářích účastníků je znát únava. Byla to jedna z těch každodenních vysokohorských túr, které v tělocvičně a v parku společně podnikají. Strach z pádu do života bez pohybu, ale v očích této party odhodlaných lidí už nenajdete. Teď jde o život. Strach z pohybu bez života se totiž překonává mnohem složitěji.

—

Počet amputací

První amputace končetin proběhly již v období 5 000 let př. n. l. a řadí se tak k nejstarším chirurgickým výkonům. Při srovnání počtu amputací v Česku během několika posledních desetiletí je zřejmé, že jejich počet neustále roste. Ještě koncem 80. let bylo ročně prováděno zhruba 3 700 amputací, v roce 2008 toto číslo vzrostlo již na 8 170 zákroků ročně.